

Kirjastojen taloudellinen vaikuttavuus

Vesa Kokkonen

Vesa.kokkonen@oxfordresearch.fi

+358 44 203 2009

Taustaa

Oxford Research Oy:

- Perustettu 1995
  - Toiminut Suomessa vuodesta 2012
- Toimii Tanskassa, Norjassa, Ruotsissa, Suomessa ja Latviassa
- Yli 70 asiantuntijaa
  - Suomessa 4
- Erikoistunut hyvinvointipalveluihin, kulttuuriin ja elinkeinojen kehittämiseen

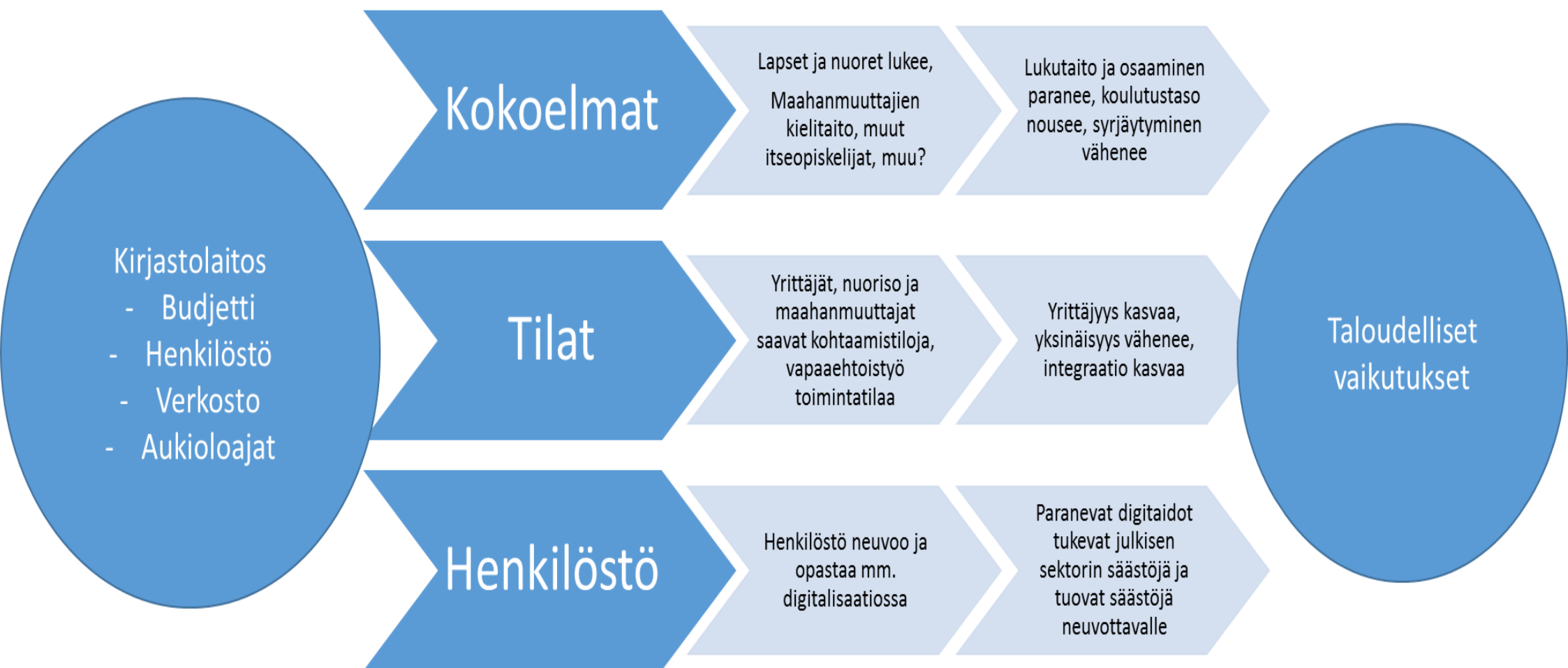
Vesa Kokkonen:

- KTM
- Lähes 10 vuoden kokemus konsultoivasta tutkimuksesta
- 5 vuoden kokemus akateemisesta tutkimuksesta
- Toteuttanut lukuisia selvityksiä ja tutkimuksia mm. vaikuttavuudesta, toiminnankehittämisestä jne.
- Laaja kokemus julkisten palveluiden kehittämisestä

Selvityksen toteutus

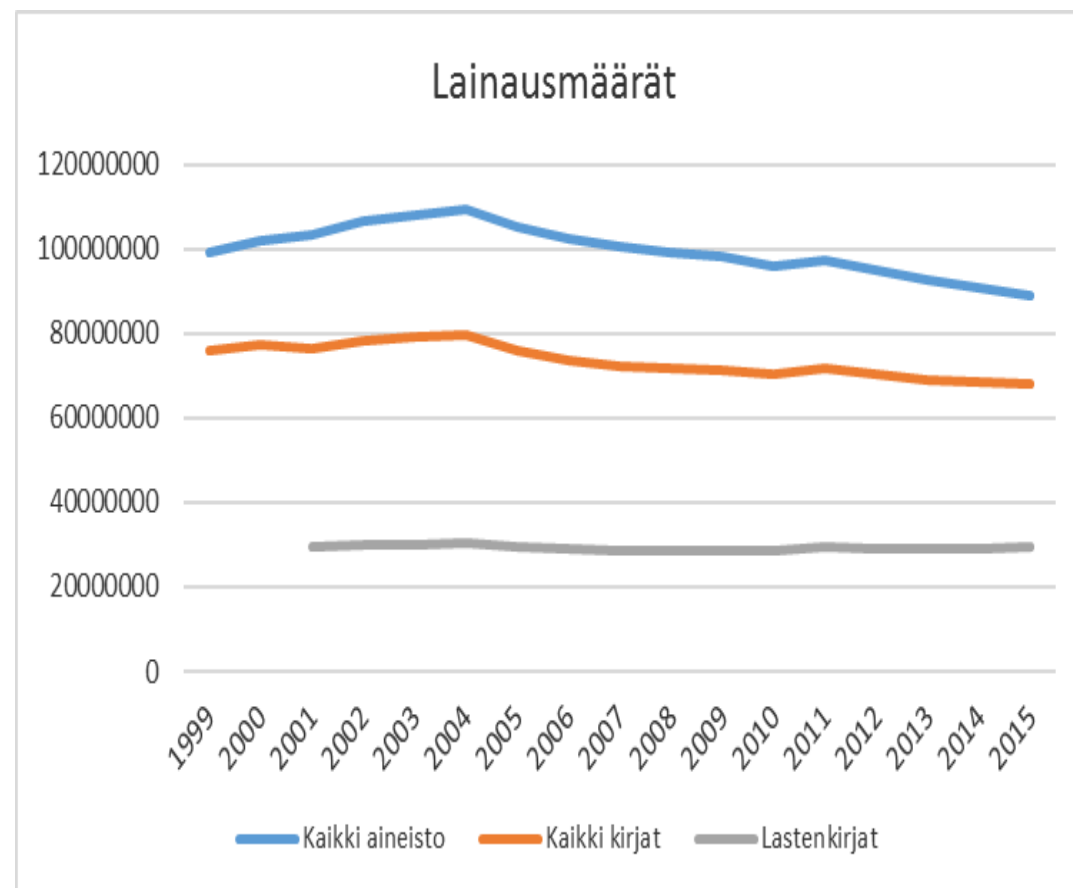
- **Merkittävimmät lähteet olemassa olevat tilastot ja tilastolliset selvitykset; kirjastotilastot, tilastokeskuksen ajankäyttötilastot, kustantajien tilastot sekä OECD:n PISA- ja PIAAC-selvitykset**
- **Katsaus muuhun kirjallisuuteen**
- **Asiantuntijahaastattelut**

Viitekehys

Kirjasto saavuttaa suomalaiset

- 97 % 10–14 -vuotiaista on käynyt kirjastossa 12 kk aikana
- Kaikki tästä ikäluokasta ovat käyneet siellä joskus
- 69 % aikuisista on käynyt kirjastossa 12 kk aikana

Lukutaidon taloudellinen vaikutus

- PISA:n mukaan 11 % suomalaisnuorista on vaarassa syrjäytyä heikon lukutaidon takia.
- Ikäluokassa tämä tarkoittaa lähes 7 000 henkeä
- Yksi syrjäytynyt maksaa 700 000 – 1 200 000 euroa yhteiskunnalle
- Hyvä lukutaito nostaa palkkatasoa

Digisyrjäytyminen luo eriarvoisuutta

- PIAAC-tutkimuksen mukaan 8,7 % työikäisestä aikuisväestöstä ei osaa käytännössä käyttää tietokonetta ollenkaan – osaaminen oli heikkoa huomattavasti useammalla
- Osaamattomuus on vielä suurempaa iäkkäimmillä
- Kaikilla ei ole kotona internet-yhteyttä tai tietokonetta
- Digitaidottomuus vaikeuttaa palveluiden käyttöä, nostaa niiden hintoja ja vaikeuttaa kommunikointia muiden ihmisten kanssa

Kirjastot tukevat digitalisaatiossa

- 350 000 osallistumista koulutuksiin (kaikki eivät toki käsittele digitaatioita)
- Suunnaton määrä tilastoimatonta neuvontaa – sekä tilaa vapaaehtoisten toteuttamalle neuvonnalle
- Vapaassa käytössä olevat laitteet ja internet – yhteydet
- Tarvetta tuelle olisi enemmänkin

Tilat muutosvoimana

- Digitaalisessa maailmassakin ihmiset haluavat tavata toisiaan – kirjastot ovat avoimia ja ilmaisia
- Free-lancerit ja yrittäjät ovat löytäneet kirjastot
- Kansalaisyhteiskunta tarvitsee toiminta-areenan; vapaaehtoistyö, tapahtumat jne.
- Tilasuunnittelu korostaa yhä enemmän monikäyttöisyyttä

Lukutaito
ehkäisee
syrjäytymistä

Kirjasto tavoittaa:
97 % nuorista,
66 % väestöstä

350 000
suomalaista saa kirjastossa
koulutusta vuosittain

Koulutus tuo valtiolle
miljoonien
säästöt

Yhä 500 000
digitaidotonta
- kirjasto voi olla
ratkaisu

19
milj.

68
milj.

Kivijalka
sivistykselle
68 miljoonaa lainattua
vs. 19 miljoonaa myytyä
kirjaa vuodessa

Hyvä
lukutaito
parantaa tutkitusti
 pärjäämistä elämässä ja
 tuo paremman palkan.

900 000
tapahtumaa
vuodessa - enemmän kuin
koskaan aiemmin

Työtila
opiskelijoille,
yrittäjille ja
freelancereille

Portti Suomeen -
neuvontaa,
kielikursseja,
kohtaamisia

Paikka
järjestöille ja
vapaaehtoistyölle

Kiitos – kysymyksiä?